

Aan Provincie Limburg
T.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 28 maart 2025

Onderwerp: Onderbouwing uitbreiding Brightlands Chemelot Campus naar Lexhy

Geacht College,

GroenLinks heeft kennis genomen van uw mededeling portefeuillehouder inzake voorgenomen strategische verwerving Graetheide-Lexhy (DOC-00766262). Hoewel wij de overname ten principale als positief beoordelen roept uw MP ook een aantal vragen op. Wij begrijpen dat er nog een informatiesessie volgt maar stellen belang in een schriftelijke vastlegging van onze vragen en uw antwoord daarop.

U schrijft dat op De Lexhy de doorontwikkeling van de Brightlands Chemelot Campus (BCC) is voorzien. In de Strategische Gebiedsvisie Chemelot lezen wij: "Op basis van de ontwikkeling van de huidige campus en de uitbreiding daarvan op de site zal blijken óf, op welk moment en in welke mate er behoefte is aan een uitbreiding van de campus binnen dit landschappelijk raamwerk".

Daarom hebben wij de volgende vragen:

1. Bent u het met GroenLinks eens dat "is voorzien" voorbijgaat aan de noodzakelijke motivatie van de behoefte aan uitbreiding?
2. Klopt het dat PS nooit in kennis is gesteld van een onderbouwde motivatie van de behoefte aan uitbreiding?

In de onderbouwing van de gebiedsvisie (rapporten Buck Consultants uit 2016/2017) is aangegeven dat in fase 2 ca. 12 ha beschikbaar is ten noorden van de BCC. De additionele ruimtebehoefte daarbuiten is geschat op tussen 10 en 33 ha, te realiseren vanaf 2030. In deze onderbouwing is ook een afweging gemaakt van verschillende zoekgebieden waarbij het afstandscriterium zwaar meetelt in de afweging: voor synergetische effecten moeten onderdelen van een campus niet te ver uiteen liggen. Daarbij is 750 meter een belangrijke kantelgrens, blijkens ervaringen elders.

Voorzover wij weten is ten noorden van de BCC vooralsnog alleen de bouw van de proeffabriek van Itero voor plasticrecycling gestart.

3. Klopt het dat de uitbreiding van de BCC minder vlot gaat dan in (de onderbouwing van) de gebiedsvisie was voorzien?

De proeffabriek van Itero is een "typische" fabriek met een capaciteit van 27 kton per jaar en de uiterlijke kenmerken van een fabrieksgebouw. Uiteraard begrijpen wij dat bij gebleken succes nog forse opschaling nodig zal zijn.

- 4.1 Past deze fabriek, in schaal en beeld, bij de beoogde campusontwikkeling?
- 4.2 Waarom is niet, gelijk aan de proeffabriek van Sabic Plastic Energy Advanced Recycling, een locatie dicht bij Olefins-4 gekozen?

De afstand van het Center Court tot de Urmonderbaan is hemelsbreed 700m. Bij uitbreiding naar de Lexhy wordt de kritische grens van 750m dus ruim gepasseerd, zeker als gebouwen langs de Oude Postbaan naar het noorden worden gesitueerd, conform de wens van de gemeente Sittard-Geleen.

- 5. Is GS het met ons eens dat, los van de zonering van het 10-6 risicogebied, uitbreiding van de BCC ten noorden van het huidige terrein (dus rond Gate 1) de voorkeur verdient?

Volgens mondelinge informatie (bron: Chemelot) is op de site nog ca. 100ha vrij voor vestiging van nieuwe fabrieken. In de dialoogsessies die in 2021 zijn gehouden voorafgaand aan de gebiedsvisie was ook sprake van 100ha vrije ruimte. Ook zien wij dat binnen de 10-6 contouren en de bestemming Bedrijventerrein I dienstverleners en toeleveranciers zijn gevestigd met bedrijfsactiviteiten die niet noodzakelijk vallen onder milieucategorie 5.

- 6. Wij hebben een aantal vragen over de onderbouwing van de beschikbare ruimte op de Chemelot site:
 - 6.1 Klopt het getal van 100ha beschikbare ruimte en kunt u de historische ontwikkeling daarvan laten zien?
 - 6.2 Is herbestemming van de gesloten Olefins-3 onderdeel van de beschikbare ruimte?
 - 6.3 Hoeveel extra ruimte kan worden gewonnen door parkeren op maaiveld te vervangen door parkeergarages, zoals al gedeeltelijk bij de BCC maar ook bij bijvoorbeeld BIC in Eindhoven is gebeurd?
 - 6.4 Waarom wordt nog steeds geen serieus werk gemaakt van sanering van de Mauritsdeponie?
 - 6.5 Is overwogen de Louisegroeve met katalysator berging te saneren, een voorstel voor wijziging van de bestemming door te voeren die het mogelijk maakt dit gebied vrij te geven voor ontwikkeling?
 - 6.6 Is overwogen dienstverleners en toeleveranciers met bedrijfsactiviteiten die niet noodzakelijk vallen onder milieucategorie 5 te verhuizen naar andere locaties? Zo nee, waarom niet?

De verduurzaming van Chemelot gaat over drie hoofdthema's: groene koolstof als vervanging van nafta voor de kunststoffenindustrie, groene waterstof voor de ammoniakproductie voor kunstmest & melamine en elektrificatie met duurzaam opgewekte stroom. Wij begrijpen dat dit een grote opgave is en nieuwe fabrieken vraagt. Tegelijk zien we dat OCI Nitrogen Europe grote strategische veranderingen doorvoert.

- 7. Is in de Brightlands Transition Outlook een scenario verkend waarin de productie van kunstmest op Chemelot verdwijnt?
 - 7.1 Zo ja, wat zijn de consequenties van zo'n scenario voor ruimte, energie en groene waterstof?
 - 7.2 Zo nee, is GS bereid in overleg te treden met Brightsite om zo'n scenario te verkennen en de resultaten met PS te delen?

In antwoord op onze vragen naar aanleiding van het 'Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot' (DOC-00668003) geeft u aan de voor- en nadelen te onderzoeken van verwerving van de grond onder de site.

8. Wat is de status is van dit onderzoek?

Wij kijken uit naar beantwoording binnen de gestelde termijn.
Namens GroenLinks,
Eric Sol